

Coöperatie / De Groene Klaver

Ontdek de boerenland-
paden

Coöperatie De
Groene Klaver
is aangesloten bij

boerennatuur

8,5 km

ACHTHOVENROUTE

regio Leiderdorp

Welkom OP DE ACHTHOVENROUTE

Avontuurlijk wandelen, waar kan dat nog? In elk geval in het Rijnland, waar verschillende boerenlandwandelingen zijn uitgezet. Hier struikt u dwars door de weilanden, tussen de schapen en de koeien, met onderweg smalle loopplanken en hekken met overstapjes. Dankzij de boeren komt u zo op plekken die u anders nooit ontdekt zou hebben.

De Achthovenroute gaat door en langs Polder Achthoven, een weids polderland aan de noordkant van de Oude Rijn. Eindeloos lange percelen en liniaalrechte sloten reiken tot aan de horizon. Een jaagpad langs de rivier, monumentale boerderijen en een handvol molens herinneren aan de tijden van weleer. Ga op pad en ontdek de geschiedenis en de natuur van Polder Achthoven.

Volg ons op Facebook en Instagram

Let op!

- De boerenlandpaden zijn geopend van 15 juni t/m 15 maart. Daarbuiten is de route afgesloten i.v.m. het broedseizoen.
- Honden zijn niet toegestaan vanwege besmettingsrisico's voor het vee.
- De boer verwelkomt u op zijn eigen terrein; gedraag u als een goede gast.
- Vergeet niet om contant geld mee te nemen voor lekkere producten bij de boer!

Bekijk in
Google
maps

Start:

Doesbrug,
Hoofdstraat 212, Leiderdorp

BEREIKBAARHEID

OV: vanaf station Leiden Centraal zijn meerdere mogelijkheden om bij het startpunt te komen. Plan vooraf uw reis op 9292.nl

Auto: Stel uw navigatie in op Ruigekade 1 in Leiderdorp. Volg vanaf de A4 de borden naar Leiderdorp. Volg de Persant Snoepweg. Neem na het plaatsnaambord van Leiderdorp de eerste rotonde linksaf (richting Lage Zijde). Volg aan het einde de bocht naar rechts. Na 1,2 km bocht naar links. Na 800 m bocht naar rechts. Parkeer na 200 m rechts van de Achthovenerweg. Wandel naar de startplaats: volg de Achthovenerweg tot de splitsing, ga hier rechtsaf (Hoofdstraat) naar de Doesbrug.

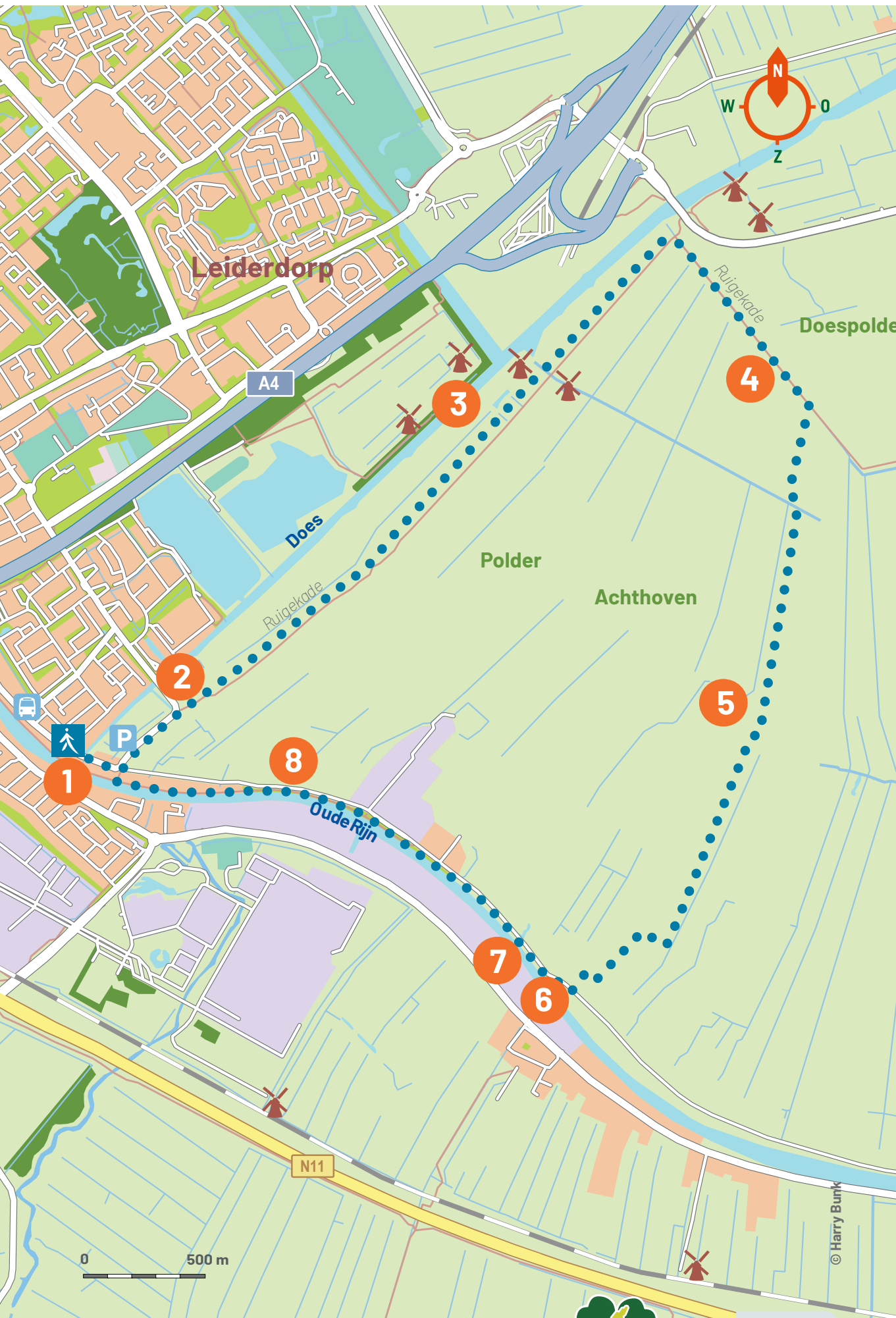
ACHTHOVENROUTE

Coöperatie De Groene Klaver

Coöperatie De
Groene Klaver
is aangesloten bij

boerennatuur

ACHTHOVENROUTE

Coöperatie De Groene Klaver

Coöperatie De Groene Klaver
is aangesloten bij

boerennatuur

1

DOESBRUG

Een ophaalbrug vormt het nostalgische startpunt van dit boerenlandpad. Boven in de brug staat het bouwjaar vermeld: 1887. In die tijd was Leiderdorp niet meer dan een straatdorp langs de Oude Rijn. Maar de geschiedenis gaat veel verder terug. Aan het begin van onze jaartelling vormde de rivier de noordgrens van het Romeinse Rijk en waren de oevers gevuld met wegen, forten en wachttorens. In de middeleeuwen startte de ontginning van de veen moerassen. De Does, de wetering onder de brug, werd waarschijnlijk al voor het jaar 1200 gegraven om het achterland te ontwateren. Later voeren schuiten met turf (gedroogd veen) over de Does naar de Oude Rijn en de omliggende steden.

Wandel vanaf de brug langs de garages (volg de blauwe stickers van de Achthovenroute). Ga na 150 m op de splitsing linksaf. Volg het fietspad naar wandelknooppunt 22 en ga rechtdoor naar knooppunt 49.

*Doesbrug***ACHTHOVENROUTE**

Coöperatie De Groene Klaver

Coöperatie De
Groene Klaver
is aangesloten bijboerennatuur

2 KASTEEL TER DOES

Links van het fietspad markeert een hek de toegang tot boerderij Doeshof – de naam staat op de twee pilaren. Rond 1600 zou je vanaf hier naar de ophaalbrug van kasteel Ter Does zijn gewandeld. Daar woonde toen jonkheer Pieter van der Does, een belangrijk man in de regio: hij was baljuw (verantwoordelijk voor de orde en de rechtspraak), dijkgraaf van Rijnland en schout van Leiden. Hij had het middeleeuwse kasteel in 1591 in bezit gekregen en laten uitbouwen tot een statig onderkomen. Maar de verbouwingen leidden ook tot verzakkingen, die uiteindelijk te duur bleken om te herstellen. In 1740 werd het vervallen kasteel gesloopt. Alleen een stuk muur van de kasteeltuin bleef gespaard. Met wat meer moeite is in het weiland links voor de boerderij een laagte te herkennen; hier lag destijds de slotgracht van het kasteel.

Wandel rechtdoor het fietspad op. Volg verderop de smalle Ruigekade rechtdoor (het fietspad maakt een bocht naar rechts).

3 MOLENS

Vier molens doemen op langs de Ruigekade. Het lijkt alsof ze hier al eeuwen staan, maar dat geldt niet voor de eerste twee molens links van de kade. De Meerburgermolen en de Munnikenmolen zijn pas in 2009 en 2013 naar deze plek verhuisd. Ze maken nu deel uit van Munnikenpolder, een gebied dat bij de verbreding van de A4 een natuurbestemming heeft gekregen. De twee molens verderop – links de Doeshofmolen, rechts de Achthovense Molen – zijn oorspronkelijk gebouwd om polderwater in de Does te lozen. De molens met de slanke taille zijn wipmolens, het oudste type poldermolen in Nederland. Bij deze molens moet het hele bovenhuis in de wind worden gedraaid. De andere twee molens zijn grondzeilers, waarbij alleen de kap wordt gedraaid.

Achthovense molen

*Doeshofmolen en
Munnikenmolen*

Ruigekade

Ga na 2,5 km aan het einde van het pad bij knooppunt 49 rechtsaf naar 46.

4 RUIGEKADE

In de 12de en 13de eeuw werd de Achthovenpolder (rechts) vanaf de Oude Rijn ontgonnen. Aan het einde van de nieuwe percelen werd deze kade aangelegd, die de grens vormde met de wildernis daarachter. De Doespolder (links) is vanaf de andere kant ontgonnen. Daarom lopen de sloten hier in een andere richting. De bomen langs de kade leverden gebruikshout voor de boerderij. Ook vogels zijn dankbaar voor de extra beschutting. Het vrolijke gekwetter is van putters, die met hun felle kleuren rood, geel, bruin en zwart zo uit de tropen lijken te komen. Vroeger werden ze ook wel als huisdier gehouden. Je kon ze leren met een miniatuuremmertje water te putten – vandaar de naam.

Struinbruggetje in Achthoven

Ga na 800 m bij knooppunt 46 via een bruggetje rechtsaf de weilanden in richting 28. Wandel dan 2 km (min of meer) rechtdoor richting de boerderij. Soms moet u aan het einde van het perceel even zoeken naar een hek, een bruggetje of een overstap om op het volgende perceel te komen.

5 POLDER ACHTHOVEN

Vanaf nu wordt het avontuurlijk: een pad is er niet, het is een kwestie van zelf een route zoeken door de weilanden. De vele sloten wijzen de weg. Ze dateren nog van de eerste ontginning, toen pioniers de veenwildernis introkken en sloten groeven om het moeras te ontwateren. Later is hier ook veen afgegraven, dat in gedroogde vorm –turf– werd opgestookt in de kachels en ovens van de steden. Koeien en schapen bevolken de weilanden, maar er is veel meer te zien: ooievaars stappen parmantig rond, weidevogels roepen hun eigen naam en hazen sprinten vanuit het hoge gras pas op het allerlaatste moment weg. Alleen jammer van die witte breinaalden in het verder zo weidse landschap.

ACHTHOVENROUTE

Volg de routebordjes op de weilanden en houd over de brug met de 3 betonplaten rechts aan. Wandel rechtdoor naar de doorgaande weg en sla rechtsaf. Steek na 100 meter de weg over en vervolg de route via het Jaagpad langs de Oude Rijn naar wandelknooppunt 28.

6

JAAGPAD

In de 17de eeuw ging het economisch goed met Holland. Daardoor ontstond er behoefte aan een efficiënte, betrouwbare manier van vervoer. Dat werd de trekschuit, een smalle boot die aan een touw werd voortgetrokken. Ze brachten passagiers via een vaste dienstregeling van stad naar stad.

De trekschuit was niet snel, maar wel comfortabel, zeker in vergelijking met de dure, hobbelige koetsen. Vanaf 1664 voeren er ook schuiten tussen Leiden en Utrecht. Daarvoor werd langs de Oude Rijn een jaagpad aangelegd. Hier liep het paard of de jager die de schuit voorttrok. Bij bochten ging het touw rond een rolpaal, zodat de schuit niet tegen de oever zou botsen.

Bij zijsloten, zoals de Does, werden kwakels gebouwd: boogbruggen zonder hoge leuning waar het touw achter kon blijven hangen.

Trekschuit

Oude Rijn anno
1876

7 KLEIWARENFABRIEK

Op oude landkaarten staan langs de Oude Rijn verschillende steenbakkerijen en pannenbakkerijen ingetekend. De gevaarlijk overhellende schoorstenen aan de overkant van de rivier horen bij kleiwarenfabriek Nieuw Werklust, waar vooral dakpannen, bloempotten en schoorsteenpotten werden gemaakt. Als grondstof gebruikten ze de klei die de rivier langs de oevers had afgezet.

Waarschijnlijk werd hier al rond 1675 een eerste steenbakkerij gevestigd. De laatste fabriek sloot in 2001 de poorten. Wat resteert wordt nu als rijksmonument beschermd. Helemaal rechts staat de koloniaal aandoende directeurswoning.

Nieuw Werklust

ACHTHOVENROUTE

Coöperatie De Groene Klaver

Coöperatie De
Groene Klaver
is aangesloten bij

boerennatuur

Het jaagpad komt uit bij wandelknooppunt 28. Ga hier rechtsaf en bij de kruising linksaf, terug naar de startplaats (of rechtdoor naar de parkeerplaats).

8

ACHT BOERENHOFSTEDES

De naam Achthovenpolder komt van acht boerenhofstedes die hier op de noordoever van de Oude Rijn lagen. Van oudsher was dit de hoogste plek in het natte landschap. Na de ontginning werden dan ook hier, op de kop van de nieuwe percelen, de boerderijen gebouwd. Vanaf de 16de eeuw ontdekten de rijke stedelingen het platteland. Ze lieten sommige boerderijen uitbouwen tot een buitenplaats, compleet met statig voorhuis en wandeltuin. Hier ontvluchtten ze de zomerse drukte in de stad en ze verdienden geld met de pacht. De hoge dames en heren zijn al lang verdwenen, maar de voorname boerderijen staan er vaak nog, zij het verstopt achter een dikke laag groen. Mooie voorbeelden zijn buitenplaats Agthoven (Achthovenerweg 49a) en boerderij De Lindenhof (Achthovenerweg 7).

Boerderij De Lindenhof

@Goodness Shamrock, CC BY-SA 3.0

ACHTHOVENROUTE

Coöperatie De Groene Klaver

Coöperatie De
Groene Klaver
is aangesloten bij

boeren natuur

Handig om te weten!

HORECA

Langs de route is geen horeca. Neem zelf een flesje water mee.

HONDEN

Honden zijn op de boerenlandpaden niet toegestaan.

BROEDPERIODE

Van 15 maart t/m 15 juni zijn de boerenlandpaden afgesloten in verband met het broedseizoen van de vogels.

SCHOENEN

Deze route gaat voor een deel dwars door de weilanden. Trek daarom stevige wandelschoenen aan.

TEKEN

Vooraf in hoog gras loopt u kans om door een teek gebeten te worden. Draag daarom bij voorkeur een lange broek en controleer uzelf na de wandeling op teken. Kijk voor meer informatie op www.tekenradar.nl

ACHTHOVENROUTE

Handig om te weten!

Deze interactieve PDF is bedoeld om met de mobiele telefoon het veld in te gaan. Door op de knoppen te tikken, kunt u snel tussen de bezienswaardigheden en de routekaart bladeren. Voor de links naar websites is een verbinding met het internet nodig. Maar het kan ook prima zonder. De links naar websites zijn in de tekst vetgedrukt en groen.

DE ROUTE DOWNLOADEN

Download de route thuis al naar uw telefoon. Dan hoeft u dat niet onderweg te doen, als er misschien geen internetverbinding is.

HOE?

Android: mail de PDF naar uzelf als bijlage of download via Google Drive. Op de telefoon staat vaak een app om PDF's te lezen.

iPhone: mail de PDF naar uzelf of download via iTunes. Voeg de PDF toe aan iBooks

DE ROUTE UITPRINTEN

De route uitprinten is ook mogelijk. Open dan deze PDF in Acrobat Reader. Kies in het menu: Bestand > Afdrukken.

WANDELEN MET GPX

Deze route is ook beschikbaar als GPXbestand. Hiermee volgt u de route terwijl u wandelt. Op uw telefoon moet dan wel een app staan die GPX-bestanden kan openen. Ook moet de locatie van de telefoon aan staan. Kijk op onze **website** voor tips over apps en het gebruik van een gpx.

Onze Boerenlandpaden worden mede mogelijk gemaakt door subsidie van Provincie Zuid-Holland en Holland Rijnland.

**provincie
Zuid-Holland**

ACHTHOVENROUTE

Coöperatie De
Groene Klaver
is aangesloten bij

boeren natuur